

Κύπρος

eden

προ

ορισμοί

Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας

EUROPEAN UNION

—	Τι είναι το EDEN	04
—	Η Κύπρος της καρδιάς μας	06
01	— Αγρός	08
02	— Πόλης Χρυσοχούς	10
03	— Κάτω Πύργος	12
04	— Καλοπαναγιώτης	14
05	— Πιτσιλιά	16
06	— Βουνί Παναγιάς	18
07	— Τρόδος	20
08	— Ορεινή Λάρνακας	24
—	EDEN - Ευρωπαϊκοί Προορισμοί	26
	Αριστείας στην Κύπρο	

Τι είναι το EDEN

Το έργο EDEN - European Destinations of Excellence (Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας) διεξάγεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος COSME, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Μονάδα Τουρισμού. Είναι ένα Έργο που προάγει τα μοντέλα ανάπτυξης βιώσιμου τουρισμού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και εστιάζεται σε ετήσιους εθνικούς διαγωνισμούς επιλογής ενός τουριστικού «προορισμού αριστείας» από κάθε συμμετέχων κράτος μέλος.

Μέσω της επιλογής των προορισμών αριστείας το EDEN, προάγει τις αξίες, την ποικιλομορφία και τα κοινά χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών τουριστικών προορισμών, ενώ παράλληλα βελτιώνει την προβολή των αναδυόμενων ευρωπαϊκών προορισμών, δημιουργεί πλατφόρμα για τη διάδοση ορθών πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη και προάγει τη δικτύωση μεταξύ των επιλεγμένων προορισμών αριστείας.

Η ευρωπαϊκή αναζήτηση αριστείας EDEN στον τουρισμό, αναπτύσσεται γύρω από ένα ετήσιο θέμα, το οποίο επιλέγεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τους φορείς τουρισμού σε κάθε συμμετέχουσα χώρα. Το βασικότερο χαρακτηριστικό των επιλεγμένων προορισμών είναι η δέσμευσή τους στην κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Στόχος του Έργου, στο οποίο συμμετέχουν 28 χώρες, μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και υποψήφιας για ένταξη χώρες, είναι να βραβεύονται αναδυόμενοι, σχετικά άγνωστοι προορισμοί. Με τον τρόπο αυτό, το EDEN βοηθά στην εξάπλωση των βιώσιμων πρακτικών που εφαρμόζονται στους Άριστους Ευρωπαϊκούς Προορισμούς και στη μετατροπή αυτών σε πόλους έλξης επισκεπτών, ολόκληρο το χρόνο καθώς και την αξιοποίησή τους από τους αρμόδιους φορείς ως ένα εργαλείο προβολής και προώθησής τους στο ευρύτερο κοινό.

Η Κύπρος της καρδιάς μας

Η Κύπρος είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε έκταση μεσογειακό νησί και το νοτιοανατολικότερο άκρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βρίσκεται σε ένα πολιτιστικό, γλωσσικό και ιστορικό σταυροδρόμι μεταξύ της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Νησί, πλούσιο σε ιστορία και παράδοση, το όνομα του οποίου φέρεται να έχει καθιερωθεί από την εποχή του Ομήρου, καθώς απαντάται τόσο στην Ιλιάδα όσο και στην Οδύσσεια.

Η Κύπρος είναι επίσης γνωστή ως το Νησί της Αφροδίτης αφού κατά την Ελληνική Μυθολογία η θεά Αφροδίτη (=γεννημένη από τον αφρό) γεννήθηκε στο νησί κοντά στην Πέτρα του Ρωμιού στις ακτές της Πάφου, γι' αυτό το όνομα Κύπρις αναφέρεται και ως επίθετο της θεάς.

Η ιστορία της Κύπρου ξεκινάει με την πρώτη εμφάνιση του ανθρώπου στο νησί περίπου κατά τη 10^η χιλιετία π.Χ. ενώ οι πρώτοι Αχαιοί εγκαταστάθηκαν πλέον στα κυπριακά λιμάνια το 1400 π.Χ.. Η γεωγραφική θέση της Κύπρου διαδραμάτισε μεγάλο ρόλο στην πολυτάραχη ιστορία της, αποτελώντας σημείο αναφοράς για πολλούς πολιτισμούς:

Φοίνικες, Ασσύριοι, Πέρσες, Αιγύπτιοι, Ρωμαίοι, Βυζαντινοί, Σταυροφόροι, Φράγκοι, Ενετοί, Οθωμανοί και Βρετανοί, όλοι έχουν αφήσει ορατά τα σημάδια τους σε ολόκληρο το νησί. Το νησί από μόνο του αποτελεί

ένα ανοικτό μουσείο: νεολιθικοί οικισμοί, αρχαία ελληνιστικά και ρωμαϊκά θέατρα, ψηφιδωτά, μνημεία, βυζαντινές και λατινικές εκκλησίες και μοναστήρια, ενετικά τείχη, βυζαντινά κάστρα, οθωμανικά τζαμιά και κτήρια αποικιακής τεχνοτροπίας. Η Κύπρος αποτελείται από εύφορες πεδιάδες, αμπελώνες, απέραντες ακρογιαλιές και ψηλά βουνά, με την οροσειρά Τροόδου να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του βορειοδυτικού μέρους του νησιού. Τα ευωδιαστά πευκοδάση και οι χιονισμένες βουνοκορφές συνυπάρχουν με τα γαλανά νερά της Μεσογείου. Το κλίμα είναι μεσογειακό, με παρατεταμένα ζεστά καλοκαίρια και ήπιους ηλιόλουστους χειμώνες με χαμηλή βροχόπτωση, γεγονός που προδιαθέτει για περιηγήσεις στο νησί. Οι μεγαλύτερες πόλεις στην Κύπρο είναι η Λευκωσία (πρωτεύουσα), η Λεμεσός, η Λάρνακα και η Πάφος ενώ τα παράλια, με κύριες περιοχές την Αγία Νάπα, το Παραλίμνι και την Πόλη Χρυσοχούς έχουν αναπτυχθεί σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς.

Πολλές περιοχές της Κύπρου διατηρούν μέχρι και σήμερα τον παραδοσιακό τρόπο ζωής, διατηρώντας ζωντανά τα έθιμα και τις παραδόσεις τους. Η κυπριακή λαϊκή τέχνη (υφαντική, κεντητική, ξυλογλυπτική, αγγειοπλαστική και αργυροχοΐα), τα κυπριακά κρασιά και η κυπριακή κουζίνα είναι γνωστά σε όλο τον κόσμο.

Η Κύπρος είναι ένας ιδανικός προορισμός που προσφέρει όλα τα είδη τουρισμού καλύπτοντας τις προτιμήσεις και των πιο απαιτητικών επισκεπτών. Πολιτισμός, γαστρονομία, υπέροχο κλίμα, και 4 εποχές σε πλήρη διάταξη προσφέρουν μια τεράστια γκάμα επιλογών τόσο σε εικόνες όσο και δραστηριότητες.

01 Αγρός

Χτισμένο στις πλαγιές του όρους Τρόδος, στην καρδιά της περιοχής Πιτσιλιά στο κέντρο της Κύπρου, μέσα σε μια όμορφη κοιλάδα, με τους γύρω λόφους γεμάτους άγριες τριανταφυλλίες, το χωριό Αγρός προσφέρει μια αυθεντική, παραδοσιακή ταξιδιωτική εμπειρία. Στο χωριό υπάρχουν πολλοί χώροι αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, καθώς και ειδικά μονοπάτια για περπάτημα και πεζοπορία, για όσους αγαπούν τη φύση και τους αρέσει να ανακαλύπτουν την πανίδα και τη χλωρίδα του τόπου. Τα όμορφα διαμορφωμένα αμπέλια, οι αμυγδαλιές, οι καρυδιές, οι οπωρώνες και οι πηγές με κρυστάλλινο νερό που τρέχει ολόχρονα καθιστούν τον Αγρό ένα από τα πιο φημισμένα χωριά του νησιού.

Ο Αγρός αποτελεί ιδανικό αγροτικό προορισμό ολόκληρο τον χρόνο όχι μόνο λόγω του πανέμορφου φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και χάρη στις τοπικές παραδόσεις και τους χώρους πολιτιστικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Το όνομα του χωριού, προέρχεται από ένα μοναστήρι του 11^{ου} αιώνα.

Ο Αγρός ιδρύθηκε στα τέλη του 18^{ου} αιώνα και ανέπτυξε τη διάσημη βιομηχανία ροδοστάγματος με την εισαγωγή της Ροδής της Δαμασκηνής από τη Μεσοποταμία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Το χωριό προσφέρει λοιπόν στους επισκέπτες του μοναδικές ευκαιρίες να συμμετάσχουν στις γιορτές της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και της ομορφιάς της φύσης, όπως η γιορτή του τριαντάφυλλου τον Μάιο.

Την περιοχή του Αγρού διασχίζουν τρία μονοπάτια της φύσης, ιδανικά για να απολαύσει ο επισκέπτης το ειδυλλιακό τοπίο. Μια βόλτα μέσα στο χωριό αποκαλύπτει σημαντικές πλευρές της παράδοσης, της ιστορίας και του πολιτισμού της περιοχής. Η εκκλησία της Παναγίας Ελεούσας, που ανεγέρθηκε

Χτισμένο στις πλαγιές του όρους Τρόδος, στην καρδιά της περιοχής Πιτσιλιά στο κέντρο της Κύπρου, μέσα σε μια όμορφη κοιλάδα, με τους γύρω λόφους γεμάτους άγριες τριανταφυλλιές, το χωριό Αγρός προσφέρει μια αυθεντική, παραδοσιακή ταξιδιωτική εμπειρία.

στα ερείπια του μοναστηριού του Αγρού, είναι ένα εντυπωσιακό δείγμα βυζαντινής αρχιτεκτονικής και διαθέτει τεράστιο τρούλο. Στην εκκλησία φυλασσόταν επίσης η εικόνα της Παναγίας Ελεούσας μέχρι το 1990 οπότε και μεταφέρθηκε σ' ένα κοντινό παρεκκλήσιο. Η εκκλησία του Τιμίου Προδρόμου (Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή) είναι μια βασιλική του 19^{ου} αιώνα που βρίσκεται στον ανατολικό Αγρό.

Ο Αγρός βρίσκεται πάνω σε μια διαδρομή του κρασιού που διασχίζει περιοχές με πεύκα και αμπέλια στις πλαγιές του βουνού. Οι λάτρεις των τριαντάφυλλων θα απολαύσουν μια επίσκεψη στον Αγρό στη διάρκεια του Μαΐου για την ετήσια γιορτή του τριαντάφυλλου, που διαρκεί μία εβδομάδα την εποχή που ανθίζουν τα τριαντάφυλλα. Η γιορτή περιλαμβάνει πολλές δραστηριότητες, εκθέσεις και επιδείξεις με αντικείμενο την ομορφιά της φύσης και τις τοπικές παραδόσεις. Στη διάρκεια του Μαΐου, οι καλλιεργητές τριαντάφυλλου μαζεύουν περίπου μισό εκατομμύριο μπουμπούκια πολύ νωρίς το πρωί, όσο τα φύλλα είναι ακόμα υγρά από την πρωινή πάχνη. Αυτά τα λουλούδια πλημμυρίζουν ολόκληρη την περιοχή μ' ένα ευωδιαστό άρωμα. Οι χωρικοί του Αγρού και των γύρω κοινοτήτων χρησιμοποιούν αυτό το εκχύλισμα για να παραγάγουν έλαιο τριαντάφυλλου, ροδόσταγμα, λικέρ και μπράντι. Το ροδόσταγμα χρησιμοποιείται επίσης ευρέως στην κυπριακή κουζίνα, κυρίως στα κέικ και στα σιρόπια.

02 Πόλης Χρυσοχούς

Κτισμένη βορειοδυτικά της Κύπρου, κοντά στη χερσόνησο του Ακάμα, με τα ξακουστά λουτρά της Αφροδίτης, βρίσκεται στα βορειοδυτικά της πόλης της Πάφου περίπου 30 λεπτά από την πόλη και 45 λεπτά από το διεθνές αεροδρόμιο Πάφου και περίπου 2 ώρες μακριά από το διεθνές αεροδρόμιο Λάρνακας.

Η Πόλη Χρυσοχούς είναι ιδανικός προορισμός διακοπών για αυτούς που ψάχνουν την αυθεντικότητα και εκτιμούν την ηρεμία, σε ένα ευχάριστο και φιλικό περιβάλλον που αποτελείται από λόφους, πράσινες κοιλάδες, βαθιές γαλάζιες θάλασσες με κρυστάλλινα νερά, γλυκό κλίμα με ήπιους χειμώνες και άφθονη λιακάδα σχεδόν ολόχρονα.

Θεωρείται εξαιρετική τοποθεσία όχι μόνο για τους λάτρεις της φύσης αλλά και για αυτούς που τους αρέσουν οι δραστήριες διακοπές με ποδηλασία, ιππασία, γκολφ και αναρίθμητα μονοπάτια της φύσης στη διάθεσή σας.

Η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς έχει μια αξιοσημείωτη ιστορική πορεία που μετράει 3000 χρόνια. Στην αρχαιότητα, η Πόλη ήταν γνωστή ως Μάριον και ήταν μια από τις πόλεις βασιλεία που ίδρυσαν οι Μυκηναίοι όταν ήρθαν στο νησί. Κατά την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο το Μάριον ονομάστηκε Αρσινόη.

Μια επίσκεψη στο τοπικό αρχαιολογικό μουσείο στο οποίο μπορεί κάποιος να δει όλα τα αρχαιολογικά ευρήματα από τον αρχαίο Μάριον - Αρσινόη. Για τους λάτρεις της Βυζαντινής τέχνης η εκκλησία του Αγίου Ανδρόνικου κοντά στην πλατεία της Πόλης έχει στο εσωτερικό της υπέροχες τοιχογραφίες του 16^{ου} αιώνα. Όταν η Κύπρος ήταν μέρος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας η εκκλησία μεταμορφώθηκε σε τζαμί και ξαναέγινε εκκλησία μετά το 1974.

Ακόμα μια αξιοσημείωτη εκκλησία είναι αυτή της Αγίας Κυριακής - μια μικρή μονόκλιτη 18^{ου} αιώνα παραδοσιακή εκκλησία. Η Πόλη έχει κάποια υπέροχα παραδείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Μια βόλτα στο κέντρο της Πόλης και θα δείτε κτίρια και κλασσικού τύπου αλλά και οθωμανικής αρχιτεκτονικής με τα όμορφα μικρά ξύλινα μπαλκονάκια, όπως επίσης και πετρόχτιστα κτίρια τα οποία περιβάλλουν την πεζοδρομημένη περιοχή της Πόλης. Εκεί θα βρείτε πολλά μικρά καφέ, εστιατόρια και μπαρ τα οποία σφύζουν από ζωή από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ.

Όσον αφορά τους διάφορους χώρους διαμονής, η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς διαθέτει όλα τα είδη από ξενοδοχεία και τουριστικά διαμερίσματα καθώς επίσης και αγροτουριστικά καταλύματα. Η Πόλη διαθέτει επίσης και γραφείο τουριστικής πληροφόρησης, τράπεζες, περιφερειακό νοσοκομείο, φαρμακεία και άλλα μαγαζιά.

Η Πόλη Χρυσοχούς είναι ιδανικός προορισμός διακοπών για αυτούς που ψάχνουν την αυθεντικότητα και εκτιμούν την ηρεμία.

03

Κάτω Πύργος

Ο Κάτω Πύργος είναι ένα μικρό χωριό με περίπου 1500 κατοίκους στην περιοχή Τηλλυρίας της δυτικής Κύπρου. Το χωριό είναι κτισμένο στους πρόποδες της οροσειράς του Τροόδους στη μεγαλύτερη κοιλάδα της περιοχής Τηλλυρίας, κατά μήκος παραλιών απαρámιλλης ομορφιάς και κρυστάλλινων νερών. Πρόκειται για ένα μέρος πλούσιο σε ιστορία και πολιτιστική κληρονομιά. Ο Κάτω Πύργος είναι ένα από τα λίγα χωριά της Κύπρου όπου το φυσικό περιβάλλον παραμένει σχεδόν ανέγγιχτο και τα βουνά διατηρούν τη φυσική ομορφιά τους.

Το όνομα του προέρχεται από τη λέξη «τρουλλί», λέξη της τοπικής διαλέκτου που περιγράφει ένα μικρό Ενετικό παρατηρητήριο κτισμένο σε ένα παρακείμενο παραθαλάσσιο λόφο. Η τοπικής διαλέκτου λέξη «τρουλλί» σημαίνει Πύργος και από αυτή θεωρείται ότι προέρχεται και το όνομα του χωριού.

Τρεις χείμαρροι διασχίζουν την περιοχή. Ο «Φλέβας», ο «Ποταμούδης» και ο «Κατούρης» διασχίζουν το χωριό και καταλήγουν στη θάλασσα. Όσοι επιθυμούν να θαυμάσουν τη θέα της περιοχής περπατώντας, το φράγμα της Τηλλυρίας λίγο έξω από το χωριό, είναι ιδανικό για ψάρεμα και πεζοπορία.

Ξεκινήστε για το ταξίδι σας προς τον Κάτω Πύργο μέσα από το Τρόδος με την αυγή. Αφήστε τις αισθήσεις σας να απολαύσουν τις μυρωδιές και τα αρώματα των βοτάνων και των δέντρων του βουνού, το κελάρυσμα του νερού στα ρυάκια, το κελάηδισμα των πουλιών και το θρόισμα των φύλλων. Μια από τις πιο όμορφες και πιο συναρπαστικές εμπειρίες της διαδρομής μπορεί να είναι μια τυχαία συνάντηση με Αγρινά, το προστατευόμενο είδος αγριοπρόβατου, που είναι ενδημικό είδος της Κύπρου.

Η φύση και το κλίμα της περιοχής είναι ιδανικά για πολλές καλλιέργειες. Μυρωδάτα λεμόνια, ζουμερά ροδάκινα, πορτοκάλια, λαχανόκηποι και πολλά άλλα φρούτα και λαχανικά βρίσκουν το ιδανικό περιβάλλον για να μεγαλώσουν και να δελεάσουν τον κάθε ένα με την υπέροχη γεύση τους. Το χωριό είναι ιδιαίτερα γνωστό για τα υπέροχα σύκα του, τα οποία καταναλώνονται είτε φρέσκα, είτε παστά.

Το μικρό και γραφικό λιμανάκι του Κάτω Πύργου προσφέρει χώρο προστασίας και ξεκούρασης για πολλούς ναυτικούς και ψαράδες. Το ήρεμο περιβάλλον του, περιτριγυρισμένο από τους πρόποδες του Τροόδους προσφέρει ασύγκριτα ηλιοβασιλέματα πίσω από

τη σκιά της πέτρας του Λιμνίτη και το αρχαίο βασίλειο των Σόλων. Οι παραλίες του Κάτω Πύργου είναι διάσημες για τα δροσερά και διαυγή νερά, ιδανικά για τους ζεστούς καλοκαιρινούς μήνες. Οι επισκέπτες μπορούν να διαλέξουν μεταξύ παραλιών με άμμο ή με βότσαλα, για λίγη ηλιοθεραπεία, ρομαντικούς περιπάτους ή απλά για να απολαύσουν το υπέροχο ηλιοβασίλεμα. Οι παραλίες είναι από τις καθαρότερες στο νησί και αν είστε τυχεροί, μπορεί να δείτε κάποιο κοπάδι δελφινιών να παίζει μακριά μέσα στη θάλασσα.

Πλούσιο σε ιστορία και πολιτισμό, το χωριό Κάτω Πύργος διαθέτει μνημεία, παρεκκλήσια και εκκλησίες. Ευρήματα του 14^{ου} αιώνα και τάφοι της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου εντοπίστηκαν σε μια περιοχή κοντά στο χωριό. Επιπλέον, οι επισκέπτες μπορούν να επισκεφθούν το Παρεκκλήσι της Παρθένου Μαρίας «Γαλόκτιστη», που χτίστηκε με γάλα αντί για νερό, γύρω στον 12^ο με 14^ο αιώνα καθώς και το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία και να δουν τα παρακείμενα αρχαιολογικά ευρήματα. Ο Κάτω Πύργος είναι επίσης γνωστός για το χαρακτηριστικό παραδοσιακό τρόπο παρασκευής κάρβουνου με το οποίο σε παλαιότερες εποχές προμήθευε όλο το νησί.

04

Καλοπαναγιώτης

Το γραφικό χωριό Καλοπαναγιώτης, με την αναπαλαιωμένη παραδοσιακή αρχιτεκτονική, τους πέτρινους δρόμους και μονοπάτια, τα πολυάριθμα εκκλησάκια και τα θεραπευτικά θειούχα νερά, είναι ένα παράδειγμα παραδοσιακής κοινότητας που έχει μείνει ανεπηρέαστη από τον μοντέρνο πολιτισμό. Οι κεραμιδένιες σκεπές, τα θαυμάσια μπαλκόνια, οι ήσυχες αυλές με τις κληματαριές, τα πλακόστρωτα δρομάκια και οι παλιές εκκλησίες είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του χωριού. Όλα αυτά πλαισιώνονται υπέροχα από την εντυπωσιακή κλωρίδα της κοιλάδας του Σέτραχου και τους ήχους του Σέτραχου ποταμού που διασχίζει ολόχρονα το χωριό.

Το πιο σημαντικό μνημείο στο χωριό θεωρείται το Βυζαντινό Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη Λαμπαδιστή. Το Βυζαντινό Μουσείο το οποίο βρίσκεται δίπλα από το Μοναστήρι, το παλιό Ενετικό γεφύρι, τα έξι Βυζαντινά εκκλησάκια, τα αναπαλαιωμένα σπίτια στην παλιά γειτονιά και η φυσική ομορφιά του χωριού, συνδυάζουν ένα υπέροχο προορισμό για τον επισκέπτη που ψάχνει μια μοναδική και ασύγκριτη εμπειρία.

Ο Καλοπαναγιώτης είναι ένα από τα 14 χωριά που συγκαταλέγονται στη περιοχή Μαραθάσας και βρίσκεται στην κοιλάδα του Σέτραχου ποταμού, στις βόρειες πλαγιές της οροσειράς Τροόδους, 700 μέτρα πάνω από το επίπεδο της θάλασσας. Σε απόσταση 70km τόσο από τη Λευκωσία όσο και από τη Λεμεσό, ο επισκέπτης μπορεί εύκολα να επισκεφτεί το χωριό χρησιμοποιώντας ένα σύγχρονο και καλοδιατηρημένο οδικό δίκτυο.

Στις πολυάριθμες εκκλησίες και παρεκκλήσια του χωριού περιλαμβάνονται το παρεκκλήσι της Αγίας Μαρίας που χρονολογείται περί τα τέλη του 10^{ου} αιώνα, το παρεκκλήσι της Παναγίας της Θεοσκέπαστης του 12^{ου} αιώνα που κρύβεται κάτω από τη σκιά

ενός δέντρου τύπου περνιάς ηλικίας 700 ετών, το παρεκκλήσι των Αγίου Ανδρονίκου και Αγίας Αθανασίας που χρονολογείται γύρω στον 11^ο αιώνα και όπου τοιχογραφίες του 16^{ου} αιώνα είναι ορατές μέχρι σήμερα, η εκκλησία της Παναγίας Θεοτόκου και τα παρεκκλήσια των Αγίου Κυριάκου, Αρχαγγέλου Μιχαήλ, Αγίου Γεωργίου και Αγίου Σέργιου και Βάκκου. Τα περισσότερα από αυτά θεωρούνται υψηλής αρχαιολογικής σημασίας και προστατεύονται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Εικόνες και εκκλησιαστικά κειμήλια από τα παρεκκλήσια αυτά, ορισμένα από τα οποία χρονολογούνται στον 11^ο αιώνα, φιλοξενούνται στο Βυζαντινό Μουσείο του χωριού.

Πρόσφατα, οι τοπικές αρχές με την υποστήριξη της κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησαν αρκετά έργα ανάπτυξης ούτως ώστε να αναζωογονήσουν το χωριό. Για τις αρχές, η αρχιτεκτονική και πολιτιστική ταυτότητα του χωριού αποτελούσε τον βασικό πυρήνα του προγράμματος και αυτό φαίνεται σε όλες τις πρωτοβουλίες που έχουν πραγματοποιηθεί. Για παράδειγμα, το Βυζαντινό Μουσείο δίπλα από το Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη του Λαμπαδιστή, στεγάζεται στο παλιό σχολείο του χωριού το οποίο ανακαινίστηκε και μεταμορφώθηκε σε μουσείο. Επίσης, αρκετά σπίτια έχουν ανακαινιστεί και έχουν γίνει αγροτουριστικά καταλύματα. Για τις τοπικές αρχές, ήταν επίσης σημαντικό το χωριό να ανακτήσει τη φήμη του ως σημαντικό θεραπευτικό κέντρο με ιαματικές πηγές.

Σήμερα, ο Καλοπαναγιώτης είναι ένας προορισμός που έχει αναζωογονηθεί και είναι έτοιμος να καλωσορίσει επισκέπτες απ' όλο τον κόσμο. Είναι ένα μέρος που συνδυάζει αξιοθέατα, φύση, υγεία και παράδοση, με έναν πραγματικά μοναδικό τρόπο.

ο5 Πιτσιλιά

Η πανέμορφη Πιτσιλιά, η πιο πολυσύνθετη γαστρονομικά ορεινή περιοχή της Κύπρου, περιλαμβάνει χωριά τα οποία βρίσκονται τόσο στη Βόρεια όσο και στη Νότια πλευρά της οροσειράς του Τροόδους και έχουν ως ψηλότερες κορυφές τη Μαδαρή (1.612 μέτρα) και την Παπούτσα (1.554 μέτρα). Τα χωριά της Πιτσιλιάς διατηρούν σε πολύ μεγάλο βαθμό την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους και μαρτυρούν την μακραίωνη και πλούσια ιστορία τους. Είναι χτισμένα άλλοτε σε τραχιές βουνοπλαγιές, ανάμεσα σε αμπέλια και άλλοτε απλώνονται σε καταπράσινες κοιλάδες από πλαισιωμένα από πληθώρα καλλιιεργειών.

Τα τέσσερα κύρια κεφαλοχώρια της περιοχής της Πιτσιλιάς είναι ο Αγρός, το Παλαιχώρι, το Πελέντρι και η Κυπερούντα ενώ τα υπόλοιπα χωριά συμπληρώνουν σε μεγάλο βαθμό το πολυσύνθετο πάζλ που χαρακτηρίζει το μέρος αυτό της Κύπρου που κάποιοι αποκαλούν επίγειο παράδεισο. Το φυσικό περιβάλλον είναι πλούσιο, με κατάφυτες βουνοπλαγιές από αμπέλια και οπωροφόρα δέντρα, όπως αμυγδαλιές, φουντουκιές, καρυδιές, μπλιές, αχλαδιές, κερασιές κ.ά.). Το τοπίο είναι μαγευτικό για τον επισκέπτη καθώς συνεχώς εναλλάσσονται οι αμπελώνες, με περιβόλια και πευκοδάση.

Η περιοχή είναι ιδιαίτερα γνωστή για την παρασκευή παραδοσιακών προϊόντων όπως το ευωδιαστό ροδόσταγμα, το χοιρομέρι, τα λουκάνικα, ο σιουτζιούκκος, η λούντζα πολλά και διαφορετικά είδη γλυκών του κουταλιού και μαρμελάδες, λικέρ και ψωμιά. Σημαντική θέση στον γαστρονομικό της πλούτο κατέχουν επίσης η πασίγνωστη «Κουμανδάρια» και η αυθεντική «Ζιβανία».

Η Πιτσιλιά αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς για τη διατήρηση και προβολή της παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων αφού συνεχίζουν να λειτουργούν πολλά

οικογενειακά εργαστήρια παρασκευής παραδοσιακών προϊόντων μέχρι και σήμερα. Ως αφετηρία της γαστρονομικής αξίας αποτελεί η πολυποίκιλη γεωργική παραγωγή. Στην Βόρεια Πιτσιλιά υπάρχει το μοναδικό φουντουκοδάσος, στον Αγρό καλλιιεργείται η τριανταφυλλιά rosa damascene, από όπου παράγονται εξαιρετα γαστρονομικά εδέσματα, στο Πελέντρι και τις Δύμες βρίσκει κανείς αμέτρητα περιβόλια από μπλιές και αχλαδιές ενώ στην Κυπερούντα συναντάμε ίσως τους υψηλότερους (σε υψόμετρο) αμπελώνες της Ευρώπης.

Η περιοχή είναι ιδιαίτερα γνωστή για την παρασκευή παραδοσιακών προϊόντων.

Το τοπίο συμπληρώνεται από διάσπαρτα αμπέλια γηγενών ποικιλιών ενώ μεγάλο κομμάτι της Νότιας Πιτσιλιάς βρίσκεται εντός των Κουμανδαροχωριών όπου καλλιεργούνται τα αμπελοχώραφα με «ξυνιστέρη» και «μαύρο», που δίνουν, τον μεγαλύτερο σε ιστορική και πολιτιστική αξία, Κυπριακό οίνο, την «Κουμανταρία».

Η Πιτσιλιά περιλαμβάνει τέσσερις (4) βυζαντινές εκκλησίες οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO με εντυπωσιακές αιογραφίες και εκλεπτυσμένα τέμπλα, όλα καμωμένα από υλικά της γης του Τροόδου. Επιπλέον, στην περιοχή υπάρχουν πολυάριθμα μουσεία, πολλά εστιατόρια που σερβίρουν τοπικά εδέσματα, εξαιρετα οινοποιεία που επενδύουν στα κρασιά τους και την αναβάθμιση των αμπελώνων τους δίνοντας και πάλι ζωή στην γόνιμη αυτή γη που επιμένει στους αιώνες να προσφέρει απλόχερα τους καρπούς της. Πληθώρα ελκυστικών μονοπατιών της φύσης, υπέροχες κοινοτικές πλατείες, στενά λιθόστρωτα δρομάκια, αυλές που είναι περιποιημένες από νοικοκυρές, με παραδοσιακούς φούρνους που βγάζουν φρεσκοζυμωμένα ψωμιά κάτω από τη σκιά κληματαριών.

Το εναλλασσόμενο τοπίο, η ποικιλία των χρωμάτων ανάλογα με την εποχή του χρόνου, οι βυζαντινές εκκλησίες και τα ξεκλήσια, καθώς και η θερμή φιλοξενία των κατοίκων, καθιστούν την περιοχή της Πιτσιλιάς μια από τις ομορφότερες της Κύπρου.

06

Βουνί Παναγιάς

Με τα εναλλασσόμενα και γραφικά της τοπία, η περιοχή είναι γνωστή για τις περιπατητικές διαδρομές της. Το Μονοπάτι της Φύσης του χωριού, με το ποικίλο υψόμετρο και το κακοτράχαλο έδαφος, καλύπτει μια έκταση σχεδόν 10 χιλιομέτρων. Οι πεζοπόροι που φθάνουν στο ψηλότερο σημείο ανταμείβονται από την εκπληκτική πανοραμική θέα του χωριού Παναγιά, της χερσονήσου του Ακάμα, καθώς και τα ηλιοβασιλέματα πάνω από την οροσειρά του Τροόδου.

Το περπάτημα στους δρόμους του κρασιού είναι άλλη μια εμπειρία που πρέπει οπωσδήποτε να ζήσει κανείς στο Βουνί Παναγιάς. Η περιοχή φιλοξενεί τρεις αμπελώνες που παράγουν ορισμένα από τα πιο εξαισία κρασιά του νησιού. Ο συνδυασμός του κρασιού με μεζέδες της τοπικής κουζίνας (μια ποικιλία παραδοσιακών μικρών πιάτων) συνιστάται ανεπιφύλακτα.

Για να γνωρίσετε την ιστορία του τόπου, κάντε μια βόλτα έως τη Μονή του Αγίου Νικολάου. Χτίστηκε τον 4^ο αιώνα μ.Χ., επάνω από τα ερείπια του αρχαίου ναού που ήταν αφιερωμένος στη Θεά Ήρα.

Εξαιρετικά σπάνια είδη αρπακτικών πτηνών και άγριων ζώων κατοικούν στο Βουνί Παναγιάς. Σπάνια είδη θηλαστικών και πτηνών κατοικούν στις πλαγιές των υψωμάτων της περιοχής. Ένα από αυτά, το Αγγινό ή Μουφλον, ένα είδος αγριοπρόβατου, εμφανίζεται μόνο στα πιο ήσυχια μέρη του δάσους. Για τους φυσιολάτρες, υπάρχουν περισσότερα από 650 είδη φυτών, δέντρα, θάμνοι και σπάνια ποώδη φυτά. Η εκπληκτική φυσική βλάστηση που κυριαρχεί ολόκληρο το χρόνο αποτελεί τον κύριο λόγο για τον οποίο το τοπίο θεωρείται απαραίτητο σε ομορφιά.

Το χωριό Παναγιά είναι επίσης η γενέτειρα ενός από τους πιο επιφανείς άνδρες της πρόσφατης ιστορίας, του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, του πρώτου

Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και ας μην ξεχνάμε τη φιλοξενία των ανθρώπων. Οι επισκέπτες επαινούν τη δεκτικότητα και τη φιλικότητα των ντόπιων απέναντι στους τουρίστες. Η μοναδικότητα της περιοχής και η οικολογική της αξία είναι εξαιρετικά σημαντικοί παράγοντες για τους κατοίκους της περιοχής. Το Βουνί Παναγιάς είναι μια αρχαία περιοχή που άκμασε επί σειρά ετών. Οι άνθρωποι κατανοούν την πολιτισμική κληρονομιά της και καταβάλλουν προσπάθειες για τη διατήρηση της αυθεντικότητάς της. Προωθούνται συνεχώς αποτελεσματικές μέθοδοι ελέγχου του τουρισμού, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων και του περιβάλλοντος.

Σημεία ενδιαφέροντος

Φεστιβάλ Κρασιού Παναγιάς

Υπέροχα ηλιοβασιλέματα από τα ψηλά σημεία

Καθαρός αέρας στο Δάσος Πάφου

Διαδρομές διαμέσου των αιώνων στα αρχαία μοναστήρια

07 Τρόδος

Το Τρόδος περιλαμβάνει πέντε διαφορετικές περιοχές με κέντρο το όρος Όλυμπος, την ψηλότερη κορυφή στην Κύπρο (1.952 μέτρα):

- Την περιοχή ορεινών θερέτρων Λεμεσού, γύρω απ' τα κεντρικά υψώματα της οροσειράς Τρόδους, με χωριά ανάμεσα στα πευκοδάση.
- Την περιοχή Πιτσιλιά (Βόρεια και Νότια), στα ανατολικά του όρους Όλυμπος, με γραφικές κοιλάδες γεμάτες αμπέλια, αμυγδαλιές, φουντουκιές, καρυδιές και άλλα οπωροφόρα δέντρα. Καλύτερη εποχή να την επισκεφθείτε είναι η άνοιξη, όταν όλη η κοιλάδα είναι ανθισμένη.
- Την κοιλάδα Σολιά στα βόρεια, κατά μήκος του κεντρικού δρόμου Λευκωσία-Τρόδος, μια γοπητική περιοχή με ήσυχα χωριά χτισμένα σε τοποθεσίες μεγάλης φυσικής ομορφιάς.
- Την κοιλάδα Μαραθάσα, στις βορειοδυτικές πλαγιές της οροσειράς Τρόδους. Είναι μια εύφορη περιοχή με μικρά χωριά και πηγές με κρυστάλλινο νερό, γνωστή για τα κεράσια της.
- Την περιοχή Κρασοχωριά και «Κουμανταρία», στις νότιες πλαγιές της οροσειράς Τρόδους, που είναι γνωστή για την παραγωγή κρασιού. Τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκαν αρκετές μικρές επιχειρήσεις που ειδικεύονται στην παραγωγή τοπικού οίνου, δημιουργώντας ποικιλίες κρασιού διεθνούς εμβέλειας.

Το Τρόδος διαθέτει πολλά ξενοδοχεία, παραδοσιακές οικίες και ξενώνες αγροτουρισμού. Υπάρχουν σχεδόν 2.000 κλίνες σε διάφορες εγκαταστάσεις. Οι επισκέπτες έχουν πολλά να κάνουν και να δουν στην περιοχή. Κύριες δραστηριότητες είναι το περπάτημα ή η ποδηλασία μέσα στα δασικά φυσικά μονοπάτια, η παρακολούθηση μιας τοπικής γιορτής σε κάποιο χωριό, η δοκιμή της τοπικής παραδοσιακής κουζίνας και η ανακάλυψη των πολιτιστικών μνημείων που έχουν συμπεριληφθεί στις τοποθεσίες Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Όσοι ασχολούνται με την παρατήρηση πουλιών, οι βοτανολόγοι, οι γεωλόγοι, οι πεζοπόροι, οι ποδηλάτες, οι φωτογράφοι και οι φυσιολάτρες που αποζητούν ένα ήρεμο διάλειμμα από τα κοσμοπολίτικα θέρετρα των ακτών θα απολαύσουν τη διαμονή τους στην περιοχή!

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο του Τροόδους καλύπτει έκταση 9.337 εκταρίων γύρω από το όρος Όλυμπος. Η ψηλότερη κορυφή είναι η Χιονίστρα (1.952 μέτρα) και η χαμηλότερη το δάσος Μονή (700 μέτρα).

Το Τρόδος περιλαμβάνει πέντε διαφορετικές περιοχές με κέντρο το όρος Όλυμπος, τη ψηλότερη κορυφή στην Κύπρο (1.952 μέτρα).

07 Τρόδος

Στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Μαχαιρά στην περιοχή Πιτσιλιάς απαντώνται πάνω από 600 είδη φυτών, μεταξύ των οποίων είναι και 27 ενδημικά στην Κύπρο. Τα περισσότερα δέντρα του δάσους είναι οι τραχείες πεύκες (*Pinus brutia*) και οι λατζιές (δρυς η κληθρόφυλλη, *Quercus alnifolia*). Η πανίδα περιλαμβάνει αλεπούδες, λαγούς, σκαντζόχοιρους, φίδια, σαύρες και σπάνια ενδημικά είδη πεταλούδας. Στα είδη πουλιών που ζουν στο πάρκο συγκαταλέγονται ο σπιζαετός, ο τρυποράσις, η σκαλιφούρτα, η ελατοπαπαδίτσα, ο γκιώνης, η κίσσα, η νησοπέρδικα και η φάσα. Οι δύο σημαντικότεροι ποταμοί της Κύπρου, ο Πεδιαίος και ο Γαλιάς, έχουν τις πηγές τους στο πάρκο.

Στην περιοχή του Τροόδους υπάρχουν πέντε προστατευόμενες φυσικές περιοχές, που περιλαμβάνονται στο ευρωπαϊκό δίκτυο «NATURA 2000». Τα αμπέλια καλύπτουν μεγάλο ποσοστό της λοφώδους και ορεινής γης της Κύπρου, από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι τα 1.500 μέτρα. Τα περισσότερα αμπέλια είναι συγκεντρωμένα στη νότια περιοχή του Τροόδους, κυρίως στις πλαγιές της περιοχής Κρασοχώρια και «Κουμανταρία». Από τα αμπέλια της περιοχής βγαίνει ένα γλυκό και γεμάτο κρασί για επιδόρπιο που είναι γνωστό ως κουμανταρία και αρχικά παραγόταν από την «Grand Commanderie » των Ιπποτών του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη της Ιερουσαλήμ κατά το 12^ο αιώνα. Θεωρείται το παλαιότερο κρασί του κόσμου με ονομασία προέλευσης.

Η παράδοση και η κληρονομιά αποτελούν σημαντικό τμήμα της ζωής στην περιοχή, όπου υπάρχουν πολλά μικρά μουσεία και κέντρα, αφιερωμένα σε παραδοσιακές τέχνες, στο περιβάλλον, στην εικονογραφία και στην αγροτική ζωή. Τα τοπικά πανηγύρια στη γιορτή του προστάτη αγίου κάθε χωριού είναι βασικό κομμάτι της ζωής στην περιοχή. Άλλες εκδηλώσεις καλύπτουν ευρεία γκάμα θεμάτων, όπως τα φεστιβάλ λαϊκής τέχνης, οι εκθέσεις ψωμιού, γλυκά κουταλιού, κρέατος και άλλων τοπικών προϊόντων και οι εκδηλώσεις δοκιμής κρασιών.

08

Ορεινή Λάρνακας

Η περιοχή Ορεινή Λάρνακας, βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης Λάρνακας και αποτελείται από 18 Τοπικές Αρχές (17 Κοινότητες και 1 Δήμο).

Έχει χαράξει μια μακρά πορεία ιστορικής και πολιτιστικής εξέλιξης και έχει χαρακτηριστεί ως ένα πολιτισμικό «μωσαϊκό», το οποίο αποτελείται από, μοναδικές σε ομορφιά και θρησκευτικό ενδιαφέρον, εκκλησίες, ξωκλήσια και μοναστήρια, ορισμένα από τα οποία χρονολογούνται από το 12^ο αιώνα, καθώς επίσης και αρχαιολογικούς χώρους και παραδοσιακούς οικισμούς.

Τεράστιο αρχαιολογικό ενδιαφέρον αποτελούν οι Νεολιθικοί οικισμοί στη Χοιροκοιτία (Μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς UNESCO) και στη Καλαβασό, οι οποίοι διασώζονται σε πολύ καλή κατάσταση και μας έχουν δώσει πληθώρα αρχαιολογικών ευρημάτων.

Η περιοχή έχει διατηρήσει, στο πέρασμα των χρόνων, αναλλοίωτη τη φυσιογνωμία της και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, με σχεδόν όλους τους πυρήνες των Κοινοτήτων να έχουν χαρακτηριστεί από το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου ως παραδοσιακή με ελεγχόμενες ζώνες.

Η Ορεινή Λάρνακας χαρακτηρίζεται από διάσπαρτα αναπαλαιωμένα κτίσματα και παραδοσιακές κατοικίες, πολλές από τις οποίες έχουν μετατραπεί σε αγροτουριστικά καταλύματα. Σήμερα, τα παραδοσιακά χωριά της Ορεινής Λάρνακας σφύζουν από ζωή χάρη στην αγάπη των κατοίκων και τις συλλογικές προσπάθειες που κατέβαλαν τα τελευταία χρόνια.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα μουσεία της περιοχής. Στα Λεύκαθα θα βρείτε το «Εθνολογικό Μουσείο Παραδοσιακής Κεντρικής και Αργυροχοΐας» και το «Κέντρο Χειροτεχνίας», ενώ στον Κάτω Δρυ βρίσκεται και το «Μουσείο Μέλισσας».

Στα Πάνω και Κάτω Λεύκαθα μπορείτε να δείτε κατοίκους να ασχολούνται με τις παραδοσιακές τέχνες και να εξασκούν επαγγελματικά την τέχνη της αργυροχοΐας, στον Κόρνο αγγειοπλάστες ενώ στη Χοιροκοιτία θα βρείτε τεχνίτες της καλαθοπλεκτικής. Τα Πάνω και Κάτω Λεύκαθα είναι παγκοσμίως γνωστά για «Το Λευκαρίτικο κέντημα» το οποίο είναι ενταγμένο στον κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Η περιοχή προσφέρεται και για φυσιολάτρες, αφού το μοναδικό φυσικό περιβάλλον της Ορεινής Λάρνακας συνέβαλε ώστε μέρος της περιοχής να συμπεριληφθεί στον κατάλογο προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Natura 2000». Την περιοχή διασχίζουν τρία ποτάμια με σημαντικότετους βιότοπους. Πρόκειται για τον Βασιλικό Ποταμό, τον ποταμό του Αγίου Μηνά και τον ποταμό Πεντάσχοινο. Τα φράγματα στους ποταμούς Βασιλικό, Διπόταμο και Πεντάσχοινο, είναι από τα πιο σημαντικά στοιχεία της περιοχής. Η περιοχή παρουσιάζει μια μεγάλη ποικιλία από φυσικούς βιότοπους και πλούσια χλωρίδα. Στην περιοχή έχουν εντοπιστεί γύρω στα 600 διαφορετικά φυτά και τα 42 από αυτά είναι ενδημικά είδη.

Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας EDEN στην Κύπρο

Τη διαχείριση του προγράμματος EDEN στην Κύπρο έχει αναλάβει το Υφυπουργείο Τουρισμού. Από το 2007 ο ΚΟΤ και τώρα το Υφυπουργείο Τουρισμού διεξάγει εθνικό διαγωνισμό επιλογής Ευρωπαϊκού Προορισμού, Αριστείας σχετικά με το εκάστοτε θέμα. Οι νικητές προορισμοί στην Κύπρο είναι οι ακόλουθοι:

- 2007 - Τρόδος
στο θέμα «Καλύτερος Αναδυόμενος Προορισμός Υπαίθρου»
- 2008 - Αγρός
στο θέμα «Τουρισμός και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά»
- 2009 - Βουνί (Πάνω) Παναγιός
στο θέμα «Τουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές»
- 2010 - Κάτω Πύργος
στο θέμα «Τουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές»
- 2011- Καλοπαναγιώτης
στο θέμα «Τουρισμός και Αναζωογόνηση των Φυσικών Προορισμών»
- 2012 - Πόλη Χρυσοχούς
στο θέμα «Προσβάσιμος Τουρισμός»
- 2014 - Πιτσιλιά
στο θέμα «Τουρισμός και Τοπική Γαστρονομία»
- 2016 - Ορεινή Λάρνακας
στο θέμα «Πολιτιστικός Τουρισμός»

Συμβουλές για περιήγηση στα αξιοθέατα

- Δοκιμάστε «**σιουσιούκο**», ένα τοπικό γλυκό που φτιάχνεται από μούστο σταφυλιών και αμύγδαλα. Πολλά μαγαζιά στον Καλοπαναγιώτη πουλούν αυτή τη λιχουδιά.
- Επισκεφθείτε το **ιχθυοτροφείο πέστροφας** δίπλα από το φράγμα του Καλοπαναγιώτη όπου επιτρέπεται το ψάρεμα (κατόπιν απόκτησης ειδικής άδειας από το Τμήμα Αλιείας).
- Απολαύστε μια βόλτα μέσα από το μονοπάτι της φύσης που καταλήγει στο **νερόμυλο Κύκκου**, ένα μνημείο του 17^{ου} αιώνα που επισκευάστηκε πρόσφατα.
- Κάντε μια μονοήμερη εξόρμηση στον Καλοπαναγιώτη και δείτε στη διαδρομή μνημεία, τοπικά μουσεία, χωριουδάκια που παράγουν πολλά και διάφορα παραδοσιακά προϊόντα και εστιατόρια με τοπικές λιχουδιές.
- Επισκεφθείτε την εκκλησία του Αγίου Ανδρόνικου, με τις υπέροχες **τοιχογραφίες του 16^{ου} αιώνα** καθώς επίσης και την μονόκλιτη εκκλησία του 18^{ου} αιώνα της Αγίας Κυριακής.
- Ανακαλύψτε το **Εθνικό Δασικό Πάρκο του Ακάμα**, μια μοναδική περιοχή πολλά γεωλογικά στοιχεία, πανέμορφα τοπία και παραλίες και απaráμιλλο πλούτο σε κλωρίδα και πανίδα. Οι επισκέπτες μπορούν να ακολουθήσουν πολλά μονοπάτια της φύσης, να θαυμάσουν τον Βοτανικό Κήπο και τα Λουτρά της θεάς Αφροδίτης.
- Απολαύστε θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες καθώς και αθλητικές δραστηριότητες στα πλαίσια 2 φεστιβάλ: «**Καλοκαιρινές βραδιές**» και «**Πολιτιστικές Ημέρες Μάριον-Αρσινόης**».

- Ελάτε για την «**Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού**» στις 27 Σεπτεμβρίου για ξεναγήσεις σε μουσεία και γευτείτε τοπικά προϊόντα τη «**Ημέρα Παράδοσης και Τοπικών Προϊόντων**».
- Δοκιμάστε τον τοπικό μας οίνο, την «**Κουμανταρία**» στο χωριό Ζωοπηγή. Ένα ποτηράκι «Κουμανταρία» μετά το γεύμα είναι πραγματική ευχαρίστηση και πολύ χαλαρωτικό μετά από μια κουραστική μέρα.
- Επισκεφθείτε το χωριό **Αγρός**, ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της περιοχής «Πιτσιλιάς», που είναι διάσημο για τα τριαντάφυλλά του και τα προϊόντα που φτιάχνονται από τις μεγάλες καλλιέργειες της «Μαγιάτικης Τριανταφυλλιάς» (Rosa Damascena). Εξερευνήστε την περιοχή «Πιτσιλιάς» που φημίζεται για τα αλλαντικά της καθώς επίσης και για τα γλυκά του κουταλιού.
- Πάρτε μέρος στο «**Φεστιβάλ Μήλου**» στο γραφικό χωριό της Κυπερούντας, όπου κάθε Οκτώβριο, χιλιάδες επισκέπτες από την Κύπρο αλλά και από το εξωτερικό, έρχονται για να δοκιμάσουν τα τοπικά προϊόντα όπως χυμό μήλου, μπλόπιτα, λικέρ μήλου, «μπλουζέ» (ένα είδος μουσταλευριάς από μήλο) και άλλα πολλά.
- Περπατήστε το γεωλογικό μονοπάτι «**Τειχιά της Μαδαρής**» μέχρι την κορυφή του βουνού και θαυμάστε την πανοραμική θέα της γύρω περιοχής καθώς επίσης και την πλούσια βλάστηση.
- Ακολουθείστε τις ποδηλατικές διαδρομές που συνδέουν τη Λευκωσία με την Πιτσιλιά και περάστε μέσα από ένα πανέμορφο δάσος φουντουκόδεντρων στην καρδιά της Πιτσιλιάς.

Γραφεία Τουριστικών Πληροφοριών στην Κύπρο

- Αγία Νάπα, Τ. +357 23721796
- Γερμασόγεια, Τ. +357 25323211
- Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας Τ. +357 24008368
- Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου Τ. +357 26007368
- Κάτω Πάφος, Τ. +357 26930521
- Λάρνακα, Τ. +357 24654322
- Λεμεσός, Τ. +357 25362756
- Λαϊκή Γειτονιά Λευκωσία, Τ. +357 22674264
- Λιμάνι Λεμεσού, Τ. +357 25819200
- Πάφος, Τ. +357 26932841
- Παραλίμνι - Πρωταράς, Τ. +357 23832865
- Πλάτρες, Τ. +357 25421316
- Πόλις, Τ. +357 26322468

Για περισσότερες χρήσιμες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Υφυπουργείου Τουρισμού www.visitcyprus.com

Αριθμός Επείγοντων περιστατικών: 112

Δασικές Πυρκαγιές: 1407

Παραγωγή: Υφυπουργείο Τουρισμού
Κείμενα: Υφυπουργείο Τουρισμού
Φωτογραφίες: Αρχείο Υφυπουργείου Τουρισμού
Σχεδιασμός: Pencil Communications Ltd
Εκτύπωση: R.P.M. LITHOGRAPHICA LTD
Ελληνικά: 526.02.19

DEPUTY MINISTRY OF TOURISM

Υφυπουργείο Τουρισμού

Λεωφ. Λεμεσού 19, 2112 Αγλαντζιά
Τ. +357 22691100, Φ. +357 22331644
Email. cytour@visitcyprus.com

**Το έντυπο έχει ετοιμαστεί στα πλαίσια
του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής GRO/SME/17/C/095
“EDEN” European Destinations of Excellence**

Promotion 2017 - CYEDENPROMO

www.cyprus-eden.com

526.02.19